

Johannes beschrijft het geestelijke voedsel voor de ware avondmaalgangers.

Lezen: Johannes 6: 48-59

Tekst: Johannes 6: 53-54

Zingen:

Ps. 84: 1

Ps. 73: 14

Ps. 16: 3, 6

Ps. 52: 7

Ps. 68: 10

Gemeente, vanmorgen hebben het een en ander gehoord over het Pascha dat de Heere Jezus zelf heeft ingesteld, al eeuwen geleden, ten tijde dat het volk Israël uit Egypte werd verlost. Ja, toen was het de eerste keer dat het Pascha werd gehouden. Ze waren nog wel in Egypte, maar het was wel de laatste nacht dat zij daar waren, want in diezelfde nacht zou de Heere hen verlossen en bevrijden. En daarom heeft de Heere via Mozes het volk laten weten: *Aldus nu zult gij het eten. Uw lendenen zullen opgeschort zijn, uw schoenen aan uw voeten en uw staf in uw hand en gij zult het met haast eten, want het is des Heeren Pascha.* Dus dat volk Israël, toentertijd, heeft niet alleen het Pascha in die nacht moeten eten, om als het ware in dat geslachte paaslam te ontdekken wat de grond van de verlossing uit Egypte is, maar ze hebben dat Pascha ook mogen eten met het oog op de lange reis die voor hen lag om in dat beloofde land te mogen komen. En daarom mogen wij ook zeggen dat dat Pascha toen en daar ook een versterking is geweest voor de reis die voor hen lag, want er zou nog heel wat volgen voor dat volk nadat ze uit Egypte waren verlost. En zo is het ook vandaag dat de ware gelovigen op doorreis zijn naar het beloofde land hierboven. En dat mag met recht met de taal van de Bijbel wel een woestijnreis genoemd worden, waar nog vele zonden te vinden zijn, waar nog vele gevaren te vinden zijn, waar de gelovigen te kampen hebben met aanvechtingen van de duivel en het spotten van de vijand. Nee, de ware gelovigen gaan het wel ontdekken, hier beneden is de rust niet, hoewel ze momenten van rust mogen kennen. Nee, de echte blijvende rust is elders, er blijft dan een rust over voor het volk van God. Maar zolang de gelovigen als pelgrims moeten voortreizen door de woestijn van dit leven, laat de Heer hen niet omkomen. Maar steeds weer komt hij met zijn voedsel en waar gaat hij zijn kinderen mee voeden? Nu, met zijn vlees en met zijn bloed en dat tot versterking, opdat de weg die zij gaan moeten niet te veel zou zijn. Om gedurende die woestijnreis niet te veel naar beneden te kijken, maar omhoog te kijken. Daar waar Christus is, onze Voorspraak bij de Vader, de overste Leidsman en Volleinder des geloofs. En zo leert de kerk des Heeren reizen, achter hem aan, rechtvaardig in hem, geheiligd door hem en reisvaardig achter hem. Zoals ook de oude Simeon heeft mogen getuigen in de tempel: *Nu laat gij, Heere, uw dienstknecht gaan in vrede, want mijn ogen hebben uw zaligheid gezien.* Ja, mijn mond heeft het lam gegeten. Maar de keerzijde is dit gemeente, wie hier op aarde niet leert hongeren en dorsten naar Christus, wie nooit leert wat het is om zijn vlees te eten en zijn bloed te drinken, die reist voort zonder geestelijk leven. En wie zonder geestelijk leven voortreist, Gods woord is ons daar heel eerlijk in, komt straks in de eeuwige dood. En daarom is het ook in dat opzicht zo belangrijk om onszelf te onderzoeken op onze reis naar de eeuwigheid. Want de

eindbestemming zal afhankelijk zijn van het wel of niet eten van het vlees van de zoon des mensen en het drinken van zijn bloed.

In het licht van het Heilig Avondmaal dat aanstaande zondag in ons midden aangericht staat, willen we ook deze middag een bijzonder woord overdenken. U kunt dat vinden in het voorgelezen schriftgedeelte, Johannes 6, de verzen 53 en 54. De tekst voor de prediking luidt als volgt:

Jezus dan zeide tot hen: Voorwaar, voorwaar, zeg Ik ulieden, tenzij dat gij het vlees des Zoons des mensen eet, en Zijn bloed drinkt, zo hebt gij geen leven in uzelf. Die Mijn vlees eet, en Mijn bloed drinkt, die heeft het eeuwige leven; en Ik zal hem opwekken ten uiterste dage.

En zo willen we dan naar het onderwijs van Christus gaan luisteren, over het geestelijke voedsel dat de apostel Johannes ons in de tekst mag beschrijven. En daarom schrijven we als thema boven de prediking **Johannes beschrijft het geestelijke voedsel voor de ware avondmaalgangers**. We staan stil bij drie gedachten:

1. het gebruik van dat voedsel,
2. de noodzakelijkheid van dat voedsel
3. en de kracht van dat voedsel.

1. Het gebruik van dat voedsel

De woorden van onze tekst heeft Jezus uitgesproken toen Hij in de synagoge van Kapernaüm was, een bekend stadje aan de noordkust van het meer van Galilea. De vorige dag was Hij nog aan de andere kant van het meer. Daar heeft Hij een groot wonder verricht, waarover we met Biddag hebben gehoord. Van vijf gerstebroden en twee vissen heeft Hij zoveel voedsel gemaakt dat Hij meer dan 10.000 mensen kon voeden. Toen aan het einde van de dag de mensen verzadigd naar huis gingen, gebod de Heere Jezus Zijn discipelen om in een schip over te varen naar de overkant, niet wetende wat ze die nacht zouden meemaken. Maar toen ze nog maar net in die donkere nacht op zee waren, stak er een geweldige storm op. De discipelen dachten dat ze zouden verdrinken. Maar in de vierde nachtwake, toen ze dachten dat het nooit meer goed zou komen, was Jezus daar, wandelend op de golven. Door de stormen heen riep Hij het hun toe: *Ik ben het, zijt niet bevreesd*. Toen hebben ze Jezus gewillig in het schip genomen en zo kwam Jezus in Kapernaüm aan.

Inmiddels is de nieuwe dag aangebroken en de Heere Jezus gaat naar de synagoge in Kapernaüm. Wat blijkt dan? De schare zoekt Hem opnieuw. Als ze daar aankomen, zijn ze verwonderd dat de Heere Jezus daar is. Ze snappen helemaal niet hoe Hij daar gekomen is, vandaar hun vraag: *Rabbi, wanneer zijt Gij hier gekomen?* Maar de Heere gaat niet op hun vraag in. Wel zegt Hij eerlijk waarom ze naar Hem toegekomen zijn. Het is vanwege die wonderbare spijziging van de vorige dag. Ze zoeken Christus opnieuw vanwege het brood en de vis die ze gegeten hebben, maar helaas zoeken ze Hem niet als het Brood des levens, als de Spijze die niet vergaat maar blijft tot in het eeuwige leven.

Let eens op wat Christus dan doet als de schare zo tot Hem komt. Vanuit die wonderbare spijziging van de vorige dag wijst Hij op Zichzelf. Hij zegt wie Hij is: Hij is dat Brood dat uit de hemel is neergedaald. Maar de schare begrijpt er niets van. Ze zeggen: in de tijd van de woestijnreis van ons volk was er manna. Dat was toch het brood dat uit de hemel is neergedaald? Ze begrijpen werkelijk niet wat de Heere Jezus zegt als Hij Zichzelf het Brood noemt dat uit de hemel nederdaalt. Daarom gaat Hij het nog duidelijker zeggen. Hij zegt: *Ik ben het Brood des levens*. Het wordt nog

wonderlijker, want als Hij Zich geopenbaard heeft met die bekende woorden *Ik ben het Brood des levens*, zegt Hij dat dit Brood Zijn vlees is. Kijk maar in vers 51b: *En het brood, dat Ik geven zal, is Mijn vlees, hetwelk Ik geven zal voor het leven der wereld.*

Waarom gaat de Heere Jezus nu in dit gesprek van het brood over op Zijn vlees? Wel, Zijn vlees is Zijn lichaam, dat is Zijn menselijke natuur. Zo is Hij hier als de Zoon des mensen op aarde gekomen. Hij is mens geworden, Hij heeft echt vlees en bloed aangenomen, zoals u, jij en ik hier in de kerk zitten. En waarom is Hij vlees geworden? Waarom is Hij mens geworden? Omdat Gods recht eiste dat de mens moest lijden en sterven tot betaling van de schuld, tot het dragen van de straf op de zonde. Zo heeft Christus Zich met Zijn vlees als mens overgegeven tot de dood, ja, de dood des kruises.

Maar ach, de schare begrijpt het niet. Hoor maar eens wat ze aan de Heere Jezus vragen: *Hoe kan ons Deze Zijn vlees te eten geven? Vanwaar toch die vraag? Wel, ze namen de woorden van de Heere Jezus heel letterlijk. Ze verstonden de geestelijke les niet die in deze woorden opgesloten lag. Christus sprak hier over een geestelijke wijze van het eten van Zijn vlees en het drinken van Zijn bloed. En dat is nodig voor een verloren zondaar om het eeuwige leven te kunnen beërven.*

O ja, Christus is de Zoon van God van eeuwigheid tot eeuwigheid. Hij is echt God. Maar Christus, Die God is en bleef, werd wel Zoon des mensen. Hij heeft werkelijk dat vlees en bloed van mensen aangenomen. Gemeente, in de lijdens tijd wordt met name Christus geschilderd als de Zoon des mensen, als een Mens van vlees en bloed. Maar met dat vlees en dat bloed van de Heere Jezus Christus is wat gebeurd. Hij heeft als het ware Paaslam Zijn lichaam laten verbreken. Hij heeft als dat geslachte Paaslam Zijn bloed vergoten. En dan hoor ik op de achtergrond van onze tekst Paulus het als het ware uitjubelen: *Ons Pascha is voor ons geslacht.*

O, wat is dat vlees van de Heere Jezus Christus, wat is dat lichaam van Christus zwaar verwond geraakt, van Zijn hoofd tot Zijn voeten toe. Opnieuw mag ik u deze middag een verwonde Christus voor ogen stellen. Zijn hoofd werd verwond door de scherpe doornen van de doornenkroon. Zijn gezegend gezicht werd verwond door de vernederende vuistslagen toen Hij daar stond voor de Joodse raad. Zijn rug werd verwond door de gruwelijke geselingen die Hij heeft opgevangen. Zijn handen en voeten werden doorboord door de grote spijkers die door Zijn handen en voeten werden geslagen, toen Hij één werd met het vloekhout op Golgotha. En Zijn zijde werd doorstoken door een speer. Wat werd het vlees van Christus verwond, zwaar verwond. Maar juist omdat Hij zo verwond werd, vloeide uit al die wonden bloed.

Gemeente, hebt u wel eens door het geloof een oog buiten uzelf leren slaan op een bloedende Heere Jezus, terwijl u verstond waarom Zijn vlees zo verwond moest worden? Omdat de Heilige Geest u licht gaf in uw hart. Waarom uit al die wonden dat bloed moest vloeien? Omdat Gods recht dat eiste. Omdat uw schuld zo groot was. Omdat uw zonden zo veel waren. En wilde u ooit van uw zonden verlost worden, wilde u ooit een betaalde rekening kunnen krijgen uit de hand van God Zelf, dan moesten al die zonden weggenomen worden. Dan moest voor die schuld betaald worden. Anders zou er nooit sprake kunnen zijn van dat grote wonder dat de Heere om het bloed van Christus de zonden van Zijn kerk wil vergeven. Ja, deze weg was nu nodig om voor die ganse bruidskerk van de Heere Jezus Christus het recht op het eeuwige leven te verwerven.

Daarom is Christus de enige Bron van het eeuwige leven, van het geestelijke leven. En om dat te werken en te versterken heeft Hij in de weg van het kruis het geestelijke voedsel verworven voor hongerige en dorstende zondaren. Maar gemeente, wat Christus als het Lam van God op Goede Vrijdag volkomen heeft volbracht, moet wel uw persoonlijk deel worden. En dat zal alleen kunnen

als u op een rechte wijze, door Gods Geest gewerkt, gebruik leert maken van het verbroken vlees van Christus en het vergoten bloed van Christus.

Hoe kun je daar nu gelovig gebruik van maken? De Heere Jezus zegt in onze tekst: door Mijn vlees te eten en Mijn bloed te drinken. Dan alleen zul je het eeuwige leven beërven. Er zou het zomaar kunnen zijn dat er vanmiddag iemand in ons midden is, of thuis meezit en luistert, en zegt: Dominee, wat is dat, Zijn vlees eten, Zijn bloed drinken? Ik voel dat ik dat nodig heb. Ik weet niet wat het is, maar ik weet wel dat als dit er niet is, hoe zal ik dan ooit dat eeuwige leven kunnen ontvangen? O, dat ik toch eens weten zou, vanuit het heilig Woord van God, wat dat nu is, dat eten van Zijn vlees en dat drinken van Zijn bloed.

Wel, ik heb het eigenlijk al gezegd: het ziet op het gelovige gebruik maken van het offer dat Christus gebracht heeft als dat volmaakte Paaslam. Om dat door het geloof te mogen doen, gaat de Heilige Geest eerst in het hart van een menskind honger werken en dorst werken. Want als je geen honger hebt, dan heb je ook de behoefte niet aan dit voedsel. En als je geen dorst hebt, dan heb je ook geen behoefte om van dat bloed te drinken. Hoe leert de Heere nou een menskind hongeren en dorsten naar dat vlees en naar dat bloed? Dat kan toch niet anders dan dat de Heere je bekend gaat maken met de leegte van je hart. Dat kan toch niet anders dan dat de Heere je laat zien hoe het komt dat je leeg bent van God. Want dat is onze doodstaat. Zo zijn we op de wereld gekomen: leeg van God. We proberen het met van alles en nog wat te vullen, maar het blijft leeg. De Heilige Geest is het Die dat doet zien. Je ervaart dat je leeg bent van God. En je komt er dan ook wel achter waar de oorzaak ligt. Hoe komt het dat God niet meer in ons hart kan wonen? Hoe komt het dat de Heere uit dat hart weggetrokken is? Omdat we wat anders hebben toegelaten in ons hart, namelijk de zonden.

Dat zijn de lessen die de Heilige Geest gaat leren, zodat je echt gaat verstaan: Ja, maar ik kan met mijn lege hart, dat tegelijkertijd gevuld is met zonden, voor God niet bestaan. Dan kan het niet anders, of de Heilige Geest gaat in je hart een behoefte werken. Hij gaat een intense honger werken, een intense dorst werken. Ja, waarheen? Naar Christus. Wat is dat een zegen als de Geest daarop aanwerkt. Laten we niet rusten voordat we daar iets van kennen, om door het geloof, wat de Heilige Geest gaat werken in het hart van een zondaar, te leren hongeren en dorsten naar de gerechtigheid in Christus. Dat zo'n zondaar door de Heilige Geest gebruik leert maken van Christus.

Dat is echt Bijbels, gemeente. Dat heeft niets te maken met activisme of zo, maar dat is dat krachtige werk van de Heilige Geest. Waar geestelijke honger komt, daar komen werkzaamheden. En die werkzaamheden hebben een voorwerp, een richting gekregen: dat is Christus, Die in het Evangelie geopenbaard wordt. Er komen in de Schrift allerlei werkwoorden voor die Gods kinderen leren verstaan als ze gebruik leren maken van de verdiensten van Christus. Dat is het smeken tot Hem, om Hem. Dat is het bidden tot Christus. Dat is het vluchten tot Christus. Dat is het Hem aangrijpen, zoals die bloedvloeiende vrouw. Dat is onderhandelen met Christus, zoals de melaatse man aan Zijn voeten. Dat zijn nou van die werkwoorden in de Bijbel die de geloofswerkzaamheden duidelijk maken.

Zo is het ook met het eten en het drinken, het eten van Zijn lichaam, het drinken van Zijn bloed. Dat is gebruik maken van Zijn offer. Als de Heilige Geest je verwaardigt om dat te mogen doen, als je door het geloof Zijn vlees mag eten en de verdiensten van Zijn offer mag leren toe-eigenen. Als je dat bloed mag leren drinken, dat wil zeggen dat je leert verstaan door het geloof dat je alleen door dat bloed gewassen wordt van je zonden, dan gaat er iets in je ziel rijpen. Dan gaat er iets in

je ziel gloren, wat steeds sterker en steeds dieper ervaren wordt door het geloof: dat onuitsprekelijke wonder, Hij mijn zonden en ik Zijn gerechtigheid.

Want als een kind des Heeren mag eten van het vlees van Christus en van het bloed mag drinken, ach, dan is dat tot verzoening met God, dan is dat tot vergeving van de zonde. Het gelovige gebruik maken van Christus' offer. Zo kwam een Kananese vrouw tot de Heere Jezus. Dan zie je dat beginnende geloofsleven, wat wel sterk was, openbaar komen: *Ja, Heere, doch de hondkens eten ook van de brokskens, die van de tafel huns Heeren vallen*. Dan komt er een wenende zondares aan Jezus' voeten, want zij heeft het geleerd: alleen bij Hem is vergeving der zonden te verkrijgen.

Dan lees ik in de Bijbel dat Mozes door het geloof het Paaslam heeft geslacht. Hoe heeft Mozes eeuwen geleden dat toch gedaan, toen hij zelf dat mes in zijn handen nam om dat Paaslam, dat al vier dagen bij hem in huis was, te slachten? Wel, zegt Hebrëë 11: door het geloof. Daarom geloof ik dat toen Mozes dat mes in dat lam zette en dat bloed eruit stroomde, en dat bloed heeft gestreken aan de posten van het huis waar hij woonde, hij door het geloof het bloed van Christus heeft gedronken. Hij heeft geweten: achter dat bloed ben ik veilig. En toen hij even later een stukje vlees nam om het te dopen in de bittere saus, heeft Mozes door het geloof verstaan: nu eet ik het lichaam van Christus. Hij heeft door het geloof door dat lam heen gezien: straks zal Christus het volkomen voor mij volbrengen.

Gebruik maken van het offer van Christus en Zijn verdiensten, dat deed Thomas toen hij zijn hand mocht leggen in de littekens van Christus. Toen werd hij verzadigd: *Mijn Heere en mijn God*. Daarom kon Paulus getuigen: *Ja gewisselijk, ik acht ook alle dingen schade te zijn om de uitnemendheid der kennis van Christus Jezus, mijn Heere*. Ook die man heeft geleerd om gelovig gebruik te maken van het geslachte Lam.

Kijk, zo komen nu zondaren aan de voeten van die meerdere Boaz terecht, met de bede: *Breid dan Uw vleugelen over mij uit, want Gij zijt de Losser*. Ja, u zult toch niet rusten, Heere Jezus, voordat U deze zaak ook voor mij, arme zondaar, voleindigd zal hebben. *O Heere Jezus, o dierbare Lam van God dat geslacht is, laat Uw gunst mij niet begeven. Schenk mij om Uws Naams wil leven. Laat mijn ziel, die tot U schreit, van haar benauwdheid zijn ontheven. Red mij om Uw gerechtigheid. Dek mijn ziel, die tot U schreit, met Uw algenoegzaamheid. Gij zijt de ware Levensbron, bij U is het heil van het eeuwige leven. En dat ik ook eens zeggen kon: dat heeft Hij ook aan mij gegeven*.

Vertolk ik je hart vanmiddag? Zeg het eens, mag je daar iets van kennen? Wat is het noodzakelijk om te vluchten tot Hem en aan Zijn voeten te leren wat het is om Zijn vlees te eten en Zijn bloed te drinken. Ja, dat is noodzakelijk. Dat brengt ons bij onze tweede gedachte.

2. De noodzakelijkheid van dat voedsel

Nee, de schare verstond niet wat Jezus hiermee bedoelde. Dat blijkt uit de vraag waarover ze samen hebben gestreden: *Hoe kan ons Deze Zijn vlees te eten geven?* Maar hebt u het verstaan? Hebt u geleerd in uw leven, hebt jij geleerd in je leven, dat buiten de kennis van de Heere Jezus echt geen leven is, maar dat daar echt alleen een zielsverderf, een eeuwig zielsverderf overblijft? Heb je nu ook in je leven geleerd, of voel je het misschien op dit moment, dat het zo nodig is om geestelijk van dat vlees te eten en dat bloed te mogen drinken? Want luister toch eens, lieve gemeente, wat de Heere Jezus in onze tekst zegt. Ernstige woorden: *Voorwaar, voorwaar, zeg Ik ulieden, tenzij dat gij het vlees des Zoons des mensen eet, en Zijn bloed drinkt, zo hebt gij geen leven in uzelf*.

De ernst klinkt al in die eerste woorden. En dan hoor ik daarin de echo van vanmorgen: *Voorwaar, voorwaar*. Amen, amen. Het zal waar en zeker zijn. Ja, de waarschuwing waarmee Christus kwam tot de scharen heeft feitelijk de kracht van een eed. Zo komen deze woorden deze middag in het midden van de gemeente van Rotterdam-Kralingen, in een uur van voorbereiding op het Heilig Avondmaal. Er komt een grote vraag heel persoonlijk op ons allen af: Ken je nu dat geestelijke eten van het Paaslam of niet?

Degene die de Heere leren vrezen, zullen het gaan leren kennen. En degene die op een rechte wijze hebben geleerd om Avondmaal te vieren, die kennen daar ook iets van. Ik geloof dat Johannes, toen hij deze woorden op hoge leeftijd mocht opschrijven in zijn Evangelie, ook verstond wat hij opschreef. Hij heeft ook geleerd wat het is om vanuit zichzelf midden in de dood te liggen. Johannes is er ook wel aan ontdekt dat hij door eigen schuld in zo'n ellendige toestand gekomen is. Zo leren ook Gods kinderen, net als Johannes, wat het is om dood te zijn in de zonden en de misdaden, verloren in schuld. Maar dat de Heere nu wil komen, dat de Heere raad weet met zulke mensen, dat Hij in zulke mensen, die zichzelf in de dood gestort hebben, dat heerlijke geestelijke, eeuwige leven wil storten. Dat de Heere Zich wil ontfermen over diepgevalen mensenkinderen. Dat Hij zulke mensen niet voorbijloopt, maar dat Hij met een hart dat met innerlijke ontferming bewogen is, stil wil staan bij zo'n verloren mensenkind. Dat Hij zo'n mensenkind wil levend maken, dat Hij het krachtig roept: *En Ik zeg: Leef! Ik zeg het, in uw bloede leef!*

Gemeente, dat doet Hij ook vandaag nog. Dat Hij krachtig roept in zondarenharten: *Leef!* Ook vandaag is Hij nog diezelfde God, waarvan Paulus geschreven heeft aan de gemeente van Efeze: *Maar God, Die rijk is in barmhartigheid, door Zijn grote liefde, waarmede Hij ons liefgehad heeft, ook toen wij dood waren door de misdaden, heeft ons levend gemaakt met Christus (uit genade zijt gij zalig geworden).*

Kind van God in ons midden, gaat het niet ruisen van binnen, gaat het nu niet zingen van binnen, als je terug mag kijken op je leven en dat de Heere dit heeft waargemaakt, terwijl je het totaal niet had verdiend? Met Christus levend gemaakt, uit genade, genade alleen, zijt gij zalig geworden. Wat een wonder, om na stapje voor stapje te leren hoe de Heere dit nu heeft kunnen doen in uw leven. Ja, dat je op grond van recht verlost wordt door dat kostbare offer aan het kruis op Golgotha. Dat je door de Vader Zelf getrokken bent tot dat Paaslam. Dat de Heere Zelf je hongerig en dorstig gemaakt heeft. Dat alles wat scheiding maakte tussen God en je ziel door dat bloed heeft weggenomen. Dat je hemelhoge schuld werkelijk verzwolgen is in het bloed van Christus, dat uit Zijn wonden heeft gestroomd.

Hoe meer je daarin onderwezen wordt, hoe meer je de kracht van dat offer en dat bloed in je leven ervaren mag, hoe wonderlijker het wordt dat je aan Zijn tafel een stukje gebroken brood mag eten en dat je daar een slokje vergote wijn mag drinken. Om niet bij die uiterlijke tekenen te blijven hangen, maar je ogen opwaarts te heffen naar Hem, Die daar de Voorspraak is bij de Vader. Gods ware kinderen gaan dat leren en ondervinden aan de tafel des Heeren. Nee, dat wordt niet ervaren als je daar uit gewoonte komt. Dat wordt ook niet ervaren als je tot Christus' tafel komt met een verstandelijke beschouwing. Dat wordt ook niet ervaren als het alleen maar een emotionele aandoening is vanwege dat lijden van Christus, zoals die wenende dochters van Jeruzalem langs de kant van de Via Dolorosa stonden te wenen om het verschrikkelijke wat ze met de Heere Jezus hebben gedaan.

Het wordt ook niet verstaan als je de tollenaarsbede nooit bevindelijk hebt ervaren: *O God, wees mij, zondaar, genadig*. Als je op al deze manieren denkt aan het Heilig Avondmaal te kunnen komen, dan vind ik het toch wel heel aangrijpend wat Paulus heeft geschreven in 1 Korinthe 11

vers 29: *Zo dan, wie onwaardiglijk dit brood eet, of den drinkbeker des Heeren drinkt, die zal schuldig zijn aan het lichaam en bloed des Heeren.*

Maar ja, dan heb je het over mensen die op verkeerde gronden aan het Avondmaal komen. Want er zijn er ook die afblijven. Ik weet het, dan wordt het stil in de kerk. Dan ga ik weer een gevoelige snaar raken, wat niet altijd gewaardeerd kan worden. Maar ik moet het doen van mijn Zender. Er zijn er onder ons die geen geloofsvrijmoedigheid hebben om te komen. Ja, die kennen wel geestelijk leven, maar ze missen zo de geloofsvrijmoedigheid. Dat zijn van die arme tobbers die zo op afstand staan. Ze zijn zo bang om zichzelf te bedriegen. Ze missen soms ook nog het juiste zicht op het offer van Christus. Ze kunnen zo aangevochten worden dat ze dit nog niet kennen. O jawel, ze mogen wel eens van verre iets horen van dat land. Ze mogen zelfs vanuit de verte wel eens iets zien van dat land. Dan kunnen ze de Emmaüsgangers begrijpen, dat ze een brandend hart krijgen. Als dan de Heere Jezus Christus in Zijn opzoekende zondaarsliefde wordt voorgesteld, als ze Hem soms wel eens in de verte zien aankomen, als ze Zijn voetstappen mogen horen of iets onder de prediking van Zijn liefde bespeuren, dan komt er zo'n hoop en verwachting in de ziel. Dan kan er wel eens van dat verlangen geboren worden om ook eens een plaatsje te mogen krijgen aan Zijn tafel.

Maar o, als dan dat moment daar weer is en er wordt weer genodigd, dan lijkt het wel of ze met duizend touwen aan een plek vastzitten op de plaats in de kerk waar ze zitten. Ze gaan eigenlijk nog ongelukkiger de kerk uit dan toen ze de kerk binnengekomen zijn, toen de tafel des Heeren stond aangericht. Ze lopen zo weer in het donker voort. Dan heb ik toch een boodschap voor je, arme tobber. Moet je eens goed luisteren. Ik ben het niet die het zegt, maar mijn Koning zegt het: *Gij, die God zoekt, in al uw zielsverdriet, houd aan, grijp moed, uw hart zal vrolijk leven. Nooddruftigen, veracht Zijn goedheid niet, nooit zal Hij Zijn gevangenen begeven.*

Hij maakt het wel waar op Zijn tijd en wijze. Misschien heb je eerst nog wel wat meer onderwijs door de prediking van het Woord nodig om met kracht en vrucht Avondmaal te vieren. Maar zul je nooit vergeten, arme tobber in ons midden, dat de Heere Jezus Zelf gezegd heeft: *Al wat de Vader Mij geeft, zal tot Mij komen; en die tot Mij komt, zal Ik geenszins uitwerpen.* De Heere Jezus ziet je wel zitten hoor, arme tobber, die zo van verre staat. Hij maakt het op Zijn tijd wel. Echt waar.

Maar nu zijn er ook in ons midden die af moeten blijven. Want, zegt de Heere Jezus in onze tekst: u hebt geen leven in uzelf. Denk nu niet dat je daar maar beter kan blijven zitten. Het is een schande, want je komt openbaar. Aanstaande zondag komt heel de gemeente openbaar, in je zitten en in je aankomen. Er zijn er hier die in zo'n verschrikkelijke toestand verkeren. Die mogen niet eens aankomen, want ze hebben geen leven in zichzelf. Over wie heb ik het? Bedenk, als ik deze vraag aan je hart neerleg, dat er uit de hemel op je neergekeken wordt hoor. De Heere kijkt wat dat met je doet in je ziel.

Geen leven in uzelf. Dat betekent geestelijk dood. Daarom ken je je zonde niet. Je beseft niet dat je onder het oordeel ligt, dat je voortgaat van dag tot dag onder de toorn Gods. Je bent niet wedergeboren. Je kent de gemeenschap met God niet. Je kent Christus niet. Je hebt geen honger en dorst. Je ziet geen waarde in die bloedende, gekruisigde Christus. Zo ben je op weg naar de buitenste duisternis, waar wening is en knersing der tanden, op weg naar de eeuwige dood. Uw leven is een gestadige— o, dat ik je kon overtuigen, onbekeerde zondaar —ontzaglijk verschrikkelijke toestand. Levensgevaarlijk.

O medereiziger naar de eeuwigheid, in de naam van mijn Zender, overdenk je verschrikkelijke doodstaat. Word toch eens echt onrustig. Geloof het toch hoe het met je is. Hoor de Heere als een wenende Heiland u toeroepen: *Vliedt den toekomenden toorn. Haast u toch om uws levens*

wil. Luister eens wat Ik zeg: Zo waarachtig als Ik leef, spreekt de HEERE HEERE, zo Ik lust heb aan den dood des goddelozen! Maar daarin heb Ik lust, dat de goddeloze zich bekere van zijn weg, en leve. Bekeert u, bekeert u van uw boze wegen; want waarom zoudt gij sterven?

O onbekeerde zondaar, waarom zegt de Heere dat nu? Waarom komt Hij deze middag met die belofte, met die eed: *Zo Ik lust heb aan den dood des goddelozen?* Omdat die Heere, Die levend is, levend maakt. Omdat die levende God door Woord en Geest raad weet met je verschrikkelijke toestand. Geen leven in uzelf. Wie is het hier vanmiddag? Wie is het, lieve gemeente? Geen leven, geen leven in uzelf.

Dominee, hoe weet ik dat ik wel leven heb? Mag ik eens het eerste levenskenmerk noemen van het geestelijke leven? *Het hijgend hert schreeuwt niet sterker naar het genot van de frisse waterstromen dan mijn ziel verlangt naar God: Ja, mijn ziel dorst naar den HEERE, den God des levens. Ach, wanneer zal ik naderen voor Uw ogen, in Uw huis Uw Naam verhogen?* Waar dat levenskenmerk openbaar komt, daar is leven gewerkt en daar wordt leven versterkt door dat krachtige voedsel waar het in onze tekst over gaat. Dat brengt ons bij onze laatste gedachte.

3. De kracht van dat voedsel

Wat komt het er toch gemeente, o, wat komt het er toch op aan, nu op reis naar de eeuwigheid? Wie het vlees van de Zoon des mensen niet eet en Zijn bloed niet drinkt, heeft geen leven, geen geestelijk leven, geen eeuwig leven. Maar wie door genade het mag leren op de school van vrije genade, wat het is om te hongeren en dorsten naar Christus, om te eten van Zijn vlees en te drinken van Zijn bloed, die heeft leven. En dat leven, dat geestelijke leven, vergaat nimmer meer. Maar om dat gedurig te mogen ervaren, is het nodig om steeds weer opnieuw te eten. Door dat eten krijg je geloofskennis van God en van Christus. En als die geloofskennis van God en Christus er komt, dan zegt de Bijbel: dan heb je het eeuwige leven al in je hart.

Weet je het nog, catechisanten? Toen we het vorige week hadden over het eeuwige leven, hebben we toch Johannes 17 vers 3 gelezen: *En dit is het eeuwige leven, dat zij U kennen, den enigen waarachtigen God, en Jezus Christus, Dien Gij gezonden hebt.* Als je dat nu begint te geloven, gemeente, als je op deze wijze nu in je honger en in je dorst mag leren eten en drinken, dan is het niet zo dat je dan dat leven gaat krijgen. Maar Christus zegt in onze tekst: *Die Mijn vlees eet, en Mijn bloed drinkt, die heeft het eeuwige leven; en Ik zal hem opwekken ten uiterste dage.*

O, hoe zal Johannes dit geschreven hebben op oudere leeftijd: *Die Mijn vlees eet, en Mijn bloed drinkt, die heeft het eeuwige leven.* Hij, die juist zo in zijn Evangelie regelmatig sprak over leven, eeuwig leven, dat hij in Christus gevonden heeft. Het is voor Johannes een steeds groter wonder geworden. *Die Mijn vlees eet, en Mijn bloed drinkt,* die krijgt niet het eeuwige leven, maar die heeft het eeuwige leven. Daarom kon hij het opschrijven: *En Ik zal hem opwekken ten uiterste dage.*

Dat laat niet weg dat Gods kinderen eenmaal zullen sterven. Jazeker. Maar het sterven voor een kind van God is geen betaling meer voor de schuld. Nee, het is een doorgang tot het eeuwige leven met de drie-enige God. Het sterven is als de Jordaan, waar ooit het volk Israël doorheen moest om het beloofde land in te trekken. De een zal eerder bij die doodsJordaan zijn dan de ander. Om dat beeld vast te houden: als de een door die doodsJordaan heen moet, staat de rivier vol met water. Dan kan het soms wel eens heel angstig zijn aan het einde van het leven van een kind van God. Maar het kan ook zijn dat er weinig water is en dat ze als het ware zo worden opgenomen in eeuwig heerlijkheid. Dan zullen ze aankomen in het land der rust.

Maar voordat ze daar komen, moeten ze inderdaad wel voortreizen door de woestijn van dit leven. Dat is nu niet zo'n gemakkelijk leven. Daar heb je tegenslag, daar zijn de doodsgelieven, daar is de strijd, daar zijn de geestelijke nachten. Daar denken ze soms om te komen, soms kun je daar verdwalen, soms afdwalen. Daar heb je de dagelijkse struikeling in de zonde. Soms denken ze wel eens onder de aanvechtingen van de duivel: zou ik er ooit komen in dat eeuwige leven, waarvan ik toch bij tijden het beginsel in mijn hart mag ervaren? Maar hoor: *Die Mijn vlees eet, en Mijn bloed drinkt, die heeft het eeuwige leven; en Ik zal hem opwekken ten uiterste dage.*

Op die reis die ze voort moeten gaan, houdt Christus Zijn kinderen goed in de gaten. Hij beschermt ze, Hij ondersteunt ze. Tegelijkertijd reizen ze voort, niet alleen onder het geopende oog van Christus, maar ook onder het geopende Vaderlijk oog. Bij tijden mogen ze rusten. Dan worden ze gebracht in die oase. Daar krijgen ze sterkte op de weg. Dan mogen ze voortreizen achter het Lam, Dat Zich af en toe omdraait om weer even van Zijn vlees te laten eten en van Zijn bloed te laten drinken om weer voort te reizen. Terwijl ze dat ontvangen, ervaren ze leven aan hun ziel.

Wat een wonder toch, als de Heere Zijn strijdende kind tegemoet komt en Hij steeds weer met dat onmisbare voedsel komt en zij de kracht ervan mogen ervaren. Als Hij zegt: *En Ik geef hun het eeuwige leven, en zij zullen niet verloren gaan in eeuwigheid, en niemand zal dezelve uit Mijn hand rukken.* U zult niet omkomen, Mijn kind. Daarom kom Ik steeds weer tot u om u te voeden met Mijn onmisbare voedsel. Ik zal dat geestelijke, eeuwige leven in stand houden tot de tijd daar is dat Ik je ga oproepen om te komen in die eeuwige veste, in het eeuwig zalig leven met Mij. Dan mag je eeuwig met Mij in het paradijs zijn. Als dan het uur van sterven komt, dan zal Ik je ziel daar brengen.

Maar het wordt nog rijker, Mijn kind. Want Ik ga ook waken over je lichaam dat ergens begraven zal worden. En op de jongste dag, dan gaat het ten volle in vervulling: *Ik zal hem opwekken ten uiterste dage.* Dan mag je lichaam en je ziel weer verenigd worden. En zul je eeuwig met Mij mogen leven op een aarde waar nooit meer gezondigd wordt, waar nooit de duivel meer komen kan, waar nooit geen aanvechtingen meer zijn, waar je geen traan meer zal laten. Daar zal God alles zijn en in allen.

O kind van God in ons midden, wat zal dat zijn? Mag er wel eens een uitzien zijn om straks te mogen zitten aan het avondmaal van de bruiloft van het Lam, om straks geroepen te worden als de bruid van Christus, en je, versierd en bekleed met Zijn mantel, mag verschijnen in dat heerlijke oord hierboven? Mag je ook wel eens met Job uitroepen: *Want ik weet, mijn Verlosser leeft, en Hij zal ten laatste over het stof opstaan. En als zij, na mijn huid, dit geknaagd zullen hebben, zal ik uit mijn vlees God aanschouwen, Dien ik voor mij aanschouwen zal, en mijn ogen zullen zien, en niet een vreemde. Mijn nieren verlangen zeer in mijn schoot.*

Hoor het, gemeente, de Bruidegom komt. Zijn voetstappen klinken toch steeds helderder in deze wereld. Zijn voetstappen klinken toch al luider in deze wereld. Jawel, Hij komt, Hij komt om de aarde te richten, de wereld in gerechtigheid. Al het volk, daar het wreed geweld moet zwichten, wordt in rechtmatigheid geleid. Daarom, houd moed, strijdende kerk hier op aarde. Het is toch maar een verdrukking van tien dagen. Het lijden van deze tegenwoordige tijd is echt niet te waarden tegen die heerlijkheid die wacht voor allen die hier op aarde, als een hongerige en dorstende zondaar, leerden vluchten tot de Bloedfontein Christus en tot Zijn verbroken lichaam.

O, laat je dan steeds weer voeden met dat geestelijke voedsel, totdat Hij komt. Houd in uw weg uw oog op God gericht, want de uitkomst zal echt niet falen. Denk maar veel aan die laatste dag, als de tijd over zal gaan in de eeuwigheid, als Christus Zijn kerk komt halen en zegt: *Komt, gij gezegenden Mijns Vaders, beërft het Koninkrijk, hetwelk u bereid is van de grondlegging der wereld.*

Als dat eeuwige leven, wat hier in de ziel begint, straks echt volkomen zal zijn. Als het Lam het waar maakt: *En zij zullen niet meer hongeren, en zij zullen niet meer dorsten, en de zon zal op hen niet vallen, noch enige hitte. Want het Lam, Dat in het midden des troons is, zal hen weiden, en zal hun een Leidsman zijn tot levende fonteinen der wateren; en God zal alle tranen van hun ogen afwissen.*

Wat, wat blijft er dan over voor de kerk des Heeren in de eeuwigheid? Eén groot loflied, dat ze samen met de engelen en de gezaligden zullen zingen: *Gij zijt geslacht, en hebt ons Gode gekocht met Uw bloed. Ja, het Lam, Dat geslacht is, is waardig te ontvangen de kracht, en den rijkdom, en de wijsheid, en de sterkte, en de eer, en de heerlijkheid, en den dank.*

Dan zult u, strijder in dit leven, eeuwig mogen zingen: *Mijn God, mijn God, mijn dierbare Lam, mijn Vader, mijn Heilige Geest, U zal ik eeuwig loven, omdat Gij het hebt gedaan.*

Amen.